

Thế giới từ góc nhìn sáng tạo

Chuyện Nhỏ Nhưng Vấn Đề Rất Lớn

Dương Ngọc Anh

Trên số báo “Tuổi Trẻ” ngày thứ năm 10/11/2005, tôi có đọc bài “*Chuyện nhỏ nhưng vấn đề không nhỏ*”, mục “*Giáo dục dưới con mắt mọi người*”, trang 10 của tác giả Tương Lai, nói về chuyện ở khu IV, một học sinh bị cô giáo nhận xét nặng nề vì trong bài làm đã có những ý kiến riêng xác đáng, không đúng với những điều cô dạy bảo. Bạn nào chưa đọc mà muốn biết kỹ câu chuyện, xin mời tìm đọc số báo nói trên. Có lẽ do khiêm tốn mà tác giả đã đặt tên bài báo của mình như trên. Theo tôi, đó là vấn đề không những rất lớn cho nước ta trong cơn “dẫn vật” về sự nghiệp cải cách giáo dục hiện nay, mà đó là vấn đề có tầm cỡ thế giới, không phải chỉ trong lĩnh vực giáo dục mà thuộc mọi lĩnh vực trong cuộc sống: vấn đề đàn áp tư tưởng, hủy diệt sáng tạo.

Tôi sẽ không nói gì hơn, chỉ xin trích ra đây một câu chuyện in trong “*Điều kỳ diệu từ cách nhìn cuộc sống*” do nhiều tác giả, First News tổng hợp và thực hiện – Nxb Tổng hợp Tp. Hồ Chí Minh – 2005. Vì bài viết, theo tôi rất hay về mọi mặt, mong các bạn vui lòng đọc.

Những Đáp Án Khác Nhau

Cô giáo đứng trên bục giảng, âu yếm nhìn khắp lớp học. Dạy học là cuộc sống của cô. Cô yêu công việc này, yêu những cô bé, cậu bé học trò bằng cả trái tim mình. Cô nhỏ nhẹ:

– *Các con đã rất giỏi khi làm đúng những bài toán về phép cộng và phép trừ. Còn phép nhân cũng không khó lắm khi các con đã thuộc lòng bảng cửu chương, phải không nào?*

Cô bước xuống bục giảng, gần các học trò của mình hơn, như muốn làm giảm bớt sự căng thẳng của các em trước khi bắt đầu dạy một phép tính mới.

– *Hôm nay, chúng ta sẽ học sang phép tính chia. Bài học không khó tí nào, thậm chí còn rất thú vị nữa.*

Cô viết một số 8 thật lớn lên bảng rồi nói:

– *Ai có thể trả lời cho cô biết một nửa của 8 là bao nhiêu nào?*

Ngay lập tức, cả phòng học nhộn nhạo hẳn lên, cả rìng cánh tay xung phong trả lời. Một số không thể chờ đến lượt cô giáo gọi, nhấp nhồm hô to:

– Thưa cô, một nửa của 8 là 4 ạ!

Cô giáo mỉm cười hài lòng. Bất chợt ánh mắt cô dừng lại ở một cậu bé cao gầy ngồi ở bàn cuối. Trái với vẻ sôi nổi của cả lớp, cậu chỉ cúi mặt im lặng. Đó là cậu học trò mới, vừa nhập học được một tuần – trẻ hơn so với các bạn và dường như cậu chưa thể hòa nhập với môi trường mới. Đôi mắt tinh anh kia cho cô biết rằng đó là một đứa trẻ thông minh nhưng sự khép kín, rụt rè của cậu dường như mách bảo cô một điều gì đó. Vẻ bối rối hiện rõ trên gương mặt cậu bé.

Cô đến gần bên cậu và hỏi:

– Con không biết một nửa của 8 là bao nhiêu ư?

Gương mặt bối rối ấy vẫn không ngước lên, chỉ có tiếng trả lời nhỏ:

– Con không hiểu. Làm sao một nửa của 8 lại là 4?

Mấy cô bé bên cạnh khúc khích cười, nhưng cô giáo lập tức nghiêm mặt ra hiệu im lặng. Cậu bé trông càng bối rối hơn nữa. Cậu khổ sở vịn vẹo đôi bàn tay, mặt nhìn dăm dăm xuống mặt bàn.

– Thế câu trả lời của con là gì nào? Con cho cô và cả lớp biết được không? – Cô nhẹ nhàng khuyến khích.

Cậu bé ngượng nghịu đứng dậy, chậm chạp đi về phía bục giảng. Cô giáo chợt cảm thấy thương cảm trước dáng vẻ bé bỏng ấy. Dẫu biết rằng đôi khi những học trò nhỏ của cô tìm được câu trả lời thú vị của riêng chúng, nhưng biết đâu cậu chẳng có lấy một câu trả lời nào cả, và liệu trái tim nhạy cảm của cậu có chịu được trận cười của cả lớp? Cô hồi hộp nhìn cậu lúng túng đứng yên, tay nắm chặt viên phấn sau khi đã viết một số 8 lớn trên bảng. Dừng một lúc lâu, cậu lấy tay che bớt phần vòng tròn phía trên của số 8 rồi bước sang bên cạnh để cả lớp đều nhìn thấy.

– Một nửa của 8 là 0 – cậu nói nhỏ.

Rồi cậu dùng cả hai tay che luôn một nửa bên trái của số 8, giải thích:

– Và bây giờ, một nửa của 8 là 3.

Cả lớp lặng im. Đây rõ ràng là đáp án không ai có thể chối cãi được. Nhưng liệu cô giáo có chấp nhận câu trả lời tuy không đúng với ý câu hỏi nhưng lại hoàn toàn có lý như thế không? Cậu bé đứng yên trên bảng, vẫn cúi đầu nhìn dăm dăm xuống sàn nhà, hồi hộp chờ đợi phán quyết của cô. Cô giáo cười thật tươi, nhẹ nhàng nắm lấy đôi vai gầy của cậu:

Câu trả lời thật tuyệt! – Cô nói, giọng thán phục – Cô đã đi dạy lâu lắm rồi, vậy mà cô vẫn không biết, và chưa có em học sinh nào nghĩ ra điều này cả. Hôm nay, con đã giúp cô và cả lớp khá phá một câu trả lời thật tuyệt vời!

Khuôn mặt cậu bé rạng rỡ hẳn lên. cậu ngẩng cao đầu tự tin trước ánh mắt thán phục của cả lớp.

Còn bây giờ, để cô chỉ cho con thấy một điều khác nữa nhé! – Cô giáo cụp hai ngón tay cái của mình xuống, rồi đưa cả hai bàn tay trước mặt cậu – Cô đang giơ mấy ngón tay thế?

– Thưa cô, 8 ngón ạ! – Cậu trả lời thật nhanh.

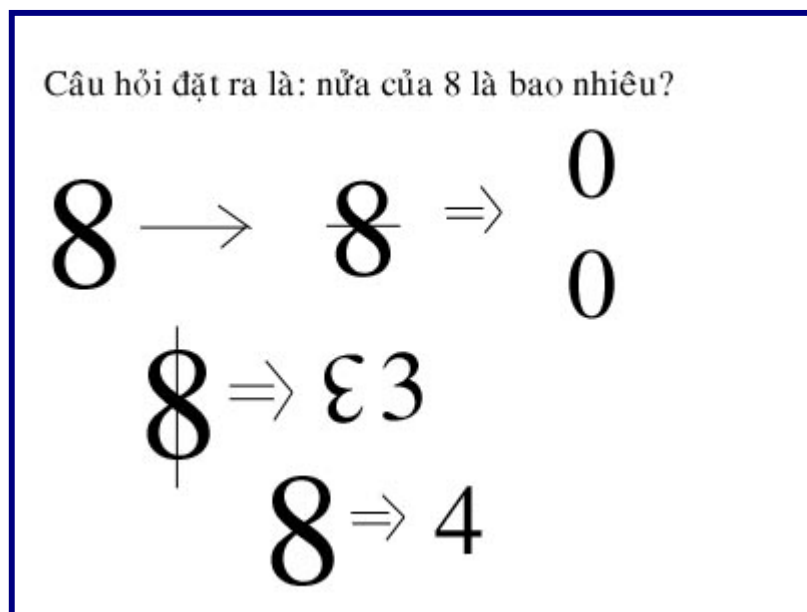
– Mỗi bàn tay cô đưa mấy ngón?

- Thưa cô 4 ngón!
- Vậy nếu như cô giấu một bàn tay đi, tức là cô lấy đi một nửa của 8, thì cô còn lại bao nhiêu?

Cô vừa hỏi vừa giấu bàn tay phải ra sau lưng.

Cậu chột mỉm cười, khuôn mặt bừng sáng:

- Thưa cô, còn lại 4. Con đã hiểu rồi ạ! - Cậu thật hứng thú trước phát hiện mới này, vừa về chỗ ngồi, vừa lẩm nhẩm, “một nửa của 8 cũng là 4”.

Đọc xong câu chuyện, tôi thấy, ôi chao! Cô giáo nhân hậu quá, thông minh quá... uyên bác quá! (hiểu theo nghĩa rộng của từ đó)

Ước gì thầy cô giáo của chúng ta, vì Tổ quốc, vì con em chúng ta mà luôn luôn học hỏi để có tầm nhìn rộng rãi hơn để có phương pháp dạy học và giáo dục tiến bộ hơn. Hiện nay ở Venezuela có cả một bộ của chính phủ lo về giáo dục óc sáng tạo cho thanh niên.

Xin thầy cô hãy cố gắng, vì có được một thầy cô giáo giỏi và tốt là một hạnh phúc lớn cho rất nhiều học trò thân yêu cho chúng ta.

Còn nếu có thầy cô nào thấy sự cố gắng đó khó vượt qua thì chẳng lẽ đành phải đợi đến khi công việc cải cách giáo dục của nước nhà thành công hay sao? Và như thế thì thiệt thòi cho con em chúng ta quá và cũng còn lâu quá!

Và đối với mỗi người không phải là thầy cô giáo thì cách nhìn một bài toán với nhiều đáp án quả là một con đường sáng tạo.

